

MÜSLÜMANA DÜŞMANLIK ETMEK*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili izleyiciler ve dinleyiciler!

Allah'ın selamı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun... Cumanız mübarek olsun...

Allah-u Teâlâ Hazretleri cuma gününün güzel-liklerinden, nimetlerinden, rahmetlerinden, lütuflarından, ecir ve sevaplarından sizleri de hissemend ve hissedar eylesin...

a.Şer'î Cezâyı Engellemek

Peygamber SAS Efendimiz'in hadis-i şeriflerinden, kur'a ile açtığımız bir sayfadan, birinci hadis-i şerifi okuyarak mealini vermeye geçelim:¹

أَيُّمَا رَجُلٍ حَالَتْ شَفَاعَتُهُ دُونَ حَدٍّ مِنْ حُدُودِ اللَّهِ
لَمْ يَزَلْ فِي سَخَطِ اللَّهِ حَتَّى يَنْزِعَ وَ أَيُّمَا رَجُلٍ شَدَّ
غَضَبًا عَلَى مُسْلِمٍ فِي خُصُومَةٍ لَا عِلْمَ لَهُ بِهَا فَقَدْ
عَانَ اللَّهُ حَقَّهُ وَ حَرِصَ عَلَى سَخَطِهِ وَعَلَيْهِ لَعْنَةُ
اللَّهِ التَّابِعَةُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ أَيُّمَا رَجُلٍ أَشَاعَ

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IV, s.363, no:7040; *Kenzü'l-Ummâl*, c.XVI, s.58, no:43837; *Câmiü'l-Ûhâdîs*, c.X, s.414, no:9928.

عَلَى رَجُلٍ مُسْلِمٍ بِكَلِمَةٍ وَهُوَ مِنْهَا بَرِيءٌ يُشِينُهُ
بِهَا فِي الدُّنْيَا كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ تَعَالَى أَنْ يُدْنِيَهُ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي النَّارِ حَتَّى يَأْتِيَ بِإِنْفَازٍ مَا قَالَ

(طب. عن أبي الدرداء)

RE. 181/9 (*Eyyümâ racülin hàlet şefâatühû dûne haddin min hudûdi'llâh, lem yezel fî sahati'llâhi hattâ yenzia. Ve eyyümâ racülin şedde gadaben alâ müslimin fî husûmetin lâ ilme lehû bihâ, fekad àneda'llàha hakkahû, ve harise alâ sahatihî, ve aleyhi la'netu'llahi't-tâbiatü ilâ yevmi'l-kıyâmeh.*

Ve eyyümâ racülin eşâa alâ racülin müslimin bi-kelimetin, ve hüve minhâ berîün, yeşînühü bihâ fi'd-dünyâ; kâne hakkân ale'llâhi teâlâ, en yüdniyehu yevme'l-kıyâmeti fi'n-nâri, hattâ ye'tiye bi-infâzin mâ kâl.)

Taberânî Ebü'd-Derdâ RA'dan rivayet eylemiş ki, Peygamber SAS şöyle buyuruyorlar:

(*Eyyümâ racülin hàlet şefâatühû dûne haddin min hudûdi'llâh, lem yezel fî sahati'llâhi hattâ yenzia.*) Birinci cümle bu.

(*Eyyümâ racülin*) “Her bir adam ki” diyor ama, kadın olsun erkek olsun, cinsiyet önemli değil, kişi mânâsına; Allah-u a'lem. “Her bir kişi ki, (*hàlet şefaathü dûne haddin min hudûdi'llâh*) Allah'ın dininin ahkâmından dolayı bir kimse cezaya uğramış, ona hadd-i şer'i terettüb etmiş, şeriatin emrettiği ceza verilecek. Bunun

engellenmesi için, Allah'ın hükmünden doğan cezanın yapılması önüne şefaatinin koyarsa; (*lem yezel fi sahati'llâhi hattâ yenzia*) bu işten kendisini geri çekinceye kadar Cenâb-ı Hak'ın kızgınlığına, gazabına mâruz olur. Kızgınlığında olur, kahır, gazabı içerisinde olur.”

Şimdi açıklayalım: İnsanlar kurallara göre yaşayacaklar. Bu kuralları Allah-u Teâlâ Hazretleri dininde, kitabında peygamberiyle bildirmişse, dînî kurallar oluyor, onlara uymak gerekiyor. İnsanlar da kendileri kurdukları toplumlarda kanunlar, kurallar koymuşlardır. O toplumdaki yöneticiler de, onlara uyulmasını ister.

Bu kuralların uygulanması bir takım müeyyideler ile, yâni zorlayıcı etkenler ile sağlanmağa çalışılır. “Bu kurallara uymayan şu kadar para cezası yer, şu kadar hapis cezası yer... Şu haklarından mahrum olur, bu haklarından mahrum olur...” gibi. Bunlara cezalar diyoruz. Hukuk fakültelerinde ceza hukuku diye, uzun uzun öğretilir bunlar.

Allah'ın cezalarından bir cezanın, hadlerinden bir haddin önüne, kendi şefaatinin bir kişi koyarsa yâni; “Bu ceza uygulanmasın bu adama, ne olur...” diye şefaatinin kalkıyor suçluya, cezayı yemiş olan kimseye. Şefaatinin bu işin yapılmasının önüne koyarsa, yâni engel olursa, arabanın tekerine taş koymak gibi; Cenâb-ı Hak'ın gazabında olur bu şefaatinde ısrar ettiği müddetçe...

“—Yâhu bu benim tanıdığımındır, ahbabımdır, bu şöyledir, böyledir.” diyor ve hukukî cezanın uygulanmasını, Allah’ın hükmünün uygulanmasını şefaatiyle atlattırmak, geçiştirmek, yaptırtmamak, uygulattırmamak istiyor. Tabii bu Allah’ın hükmüne karşı olduğundan, Cenâb-ı Hak kızar.

(*Fî sahati’llâhi*) *Sahat*, *sin-hı-tı* harfleriyle kızgınlık demek. “Allah’ın kızgınlığına muhatap olur. Kızgınlığı dairesinde olur, kızgınlığı altında, içinde olur. (*Hattâ yenzia*) Kendisini bu yanlış tutumdan geri çekinceye kadar, Cenâb-ı Hak ona kızar.”

Hukuk önemlidir. Haklar ve kurallar önemlidir. Tabii, burada bahis konusu olan, Cenâb-ı Hakk’ın dininin kuralları oluyor.

İnsanlar da kurallar koyarlar. İnsan toplumları kurallar koyar. En ilkel kabilelerden, en gelişmiş ülkelere kadar, her toplumun kuralı vardır. İsviçre medenî hukuku, Alman hukuku, Amerikan hukuku... Birbirinden de farklıdır. Çünkü insanlar toplanıyorlar, “Şu şöyle olsun, bu böyle olsun...” diye kararlaştırıyorlar.

Her toplumda kanun vardır, ama her kanun âdil değildir. Kanun devletidir ama, hukuk devleti değildir. Yâni haklara riayet eden kanunlar yok, hakları çiğneyen kanunlar var. Şöyle yapan şöyle olur, böyle yapan böyle olur. Ama kurallar isabetsiz, yanlış konmuş. Bunu da bilmek lâzım!

Elli kişi, yüz kişi toplanıyor. Amerikan kanunu başka oluyor, Alman kanunu başka oluyor, Fransız kanunu başka oluyor... Rus kanunu başka oluyor, in kanunu başka oluyor. Bakıyorsunuz, olmayacak bir sebepten adamı ldryor. Olamaz! Yâni insan bundan dolayı öldürülmez mesel. Cezaların da suçla mtensib olması lâzım, orantılı olması lâzım.

Bir suçun büyüklüğünün de, tarafsız tesbiti zordur. Tam leğın ölçülmesi zordur. Ama şu da muhakkaktır ki, bazı zlim hükümdarlar da zlim kanunlar çıkartırlar, zlim vergiler koyarlar; milleti inim inim inletirler. Bazıları da adaletlidir.

Burada tabii Allah'ın hadd-i şer'leri söz konusu. Hudd-u şer'iyye deniliyor buna. Buradaki hudud, sınır mânâsına değil. Tabii sınır kavramından çıkmış ama, Cenâb-ı Hak'ın yasakları ve o yasakların iğnenmesinden doğan cezalar mânâsına.

Bu Allah'ın cezalarından bir cezanın yapılmaması için şefaathetmeye kalkışan kimse, şefaati bu uygulamanın nn kesen bir kimse, dim Cenâb-ı Hak'ın gazabı içerisinde olur, gazabı dairesinde, gazabı altında olur; bu işten vazgeçinceye kadar...

Demek ki, haksız şefaathetler yapılmayacak. Cenâb-ı Hak'ın ahkmına, emrine aykırı ukallıklar yapmayacak kullar. Cenâb-ı Hak'ın buyruğunu tutacak.

b.Müslümana Düşmanlık Etmek

وَ أَيُّمَا رَجُلٍ شَدَّ غَضَبًا عَلَى مُسْلِمٍ فِي خُصُومَةٍ لَا
عِلْمَ لَهُ بِهَا فَقَدْ عَانَدَ اللَّهَ حَقَّهُ وَ حَرِصَ عَلَى سَخَطِهِ
وَ عَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ التَّابِعَةِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

(*Ve eyyümâ racülin şedde gadaben alâ müslimin fî husûmetin, lâ ilme lehû bihâ, fekad âneda'llâha hakkahû, ve harisa alâ sehatihî, ve aleyhi la'netu'llahi't-tâbiati ilâ yevmi'l-kıyâmeh.*)

İkinci bir hususu beyana geçiyor Peygamber SAS Efendimiz: (*Ve eyyümâ racülin*) “Her bir adam ki, her bir kişi ki, (*şedde gadaban alâ müslimin*) bir müslümana kinde, gazaplanmada şiddetlendi. (*Fî husûmetin*) Bir konudaki farklı düşünmeden, husûmetten, düşmanlıktan, muhaliflikten dolayı şiddetlendi. (*Lâ ilme lehû bihâ*) Ama o konuyu, tam da iyi bilmiyor. Bilmediği bir konuda farklı düşündüğü için, bir müslümana karşı şiddetli bir gazab gösteren kişi, (*fekad âneda'llâh*) Allah’la inat etmiş olur, inatlaşmış olur.” Subhâna’llâh... Tabii, bu çok kötü bir şey...

(*Ve harisa alâ sehatihî*) “Ve Cenâb-ı Hakk’ın gazabı kendisine gelsin diye, Allah’ın gazabını çekmek konusunda sanki gayret göstermiş olur, hırs beslemiş olur, çanak tutmuş olur bu kötü davranıştan dolayı... Nedir bu kötü davranışı?.. Bilmediği bir konuda, bir müslümana şiddetle

gazap ediyor. Halbuki, mesele onun düşündüğü gibi değil, başka bir şey... Bu gazab ettiği kimse haklı ama, bu bilmediği için ona düşmanlık ediyor. O zaman Allah'la inatlaşmış olur. Çünkü bilmediği şeye burnunu sokup, yanlışı düşündüğü için.

Ve Allah'la inatlaşmaktan ayrı, bir de Allah'ın cezasını çekmeğe, kızgınlığını çekmeğe çanak tutmuş olur. Sanki onu arzuluyormuş gibi olur. "Arı kovanına çomak sokmak." dedikleri gibi, kışkırtma gibi, kaşınma gibi... Hani, "Adam kaşındı." derler, kendisi istemiş olur.

(Ve aleyhi la'netu'llâhi't-tâbiati ilâ yevmi'l-kiyâmeh.) "Ona tâbî olan Allah'ın lâneti, kıyamete kadar devam eder. Allah'ın lâneti sürüp gider ona karşı..."

Demek ki, bir konuyu iyi bilecek. Bilmediği konuda da, öyle ona buna düşmanlık etmeyecek. Ben bunları, toplumla ilgili çalışmalarımız olduğu için çok gördüm, çok muhatap oldum. Çok böyle acaib şeylere tesadüf ettim. Böyle şeyler oluyor. Bilmiyor, uzaktan uzağa tenkit ediyor, gıybet ediyor, dedikodu yapıyor, yıkıcılık yapıyor.

Halbuki mesele hiç de onun dediği gibi değil... Ah bir gelse, işin iç yüzünü bir sorsa da anlatsak; o zaman, ne kadar yanlışı yaptığını anlayacak.

وَأَيُّمَا رَجُلٍ أَشَاعَ عَلَى رَجُلٍ مُسْلِمٍ بِكَلِمَةٍ وَهُوَ
مِنْهَا بَرِيءٌ يَشِينُهُ بِهَا فِي الدُّنْيَا كَانَ حَقًّا عَلَى
اللَّهِ تَعَالَى أَنْ يُدْنِيَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي النَّارِ حَتَّى
يَأْتِيَ بِإِنْفَازٍ مَا قَالَ

(*Ve eyyü mâ racülin*) “Herhangi bir adam ki, (*eşâa alâ raculin müslimin*) bir müslüman kimsenin aleyhine yayıyor, (*bi- kelimetin*) bazı iftiralar, bazı yanlış sözler yayıyor; (*ve hüve minhâberîün*) halbuki o müslümanda bu kusurlar yok... O bu suçlamalardan uzak, temiz, pak...”

Bunu niye yapıyor bu müslümana, niye böyle aleyhinde sözler yayıyor?.. (*Yeşinuhû bihâ fi'd-dünyâ*) “Dünyada onu karalamak için, lekelemek için yapıyor.”

(*Kâne hakkân ale'llâhi teâlâ*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri üzerine hak olur, (*en yüdniyehû yevme'l-kıyâmeti fi'n-nâr*) kıyamet günü onu cehenneme yaklaştırmak... (*Hattâ ye'tiye bi-infâdi mâ kâle.*) Söylediği şeyin aslı olmadığını itiraf edinceye kadar, cehenneme yaklaştıırıp azaba tâbi tutmak, Allah üzerine hak olur.” buyuruyor.

Demek ki bu hadis-i şeriften çıkan şu üç konu var: Şeriatin, Allah'ın kanunlarının, emirlerinin cezalandırdığı bir kimsenin cezası kaldırılınsın diye, suçlu bir kimsenin cezası kaldırılınsın diye

araya girmek doğru değil. Çünkü Allah kızıyor. Böyle merhametlerden maraz olur.

Hırsıza acırsın, rüşvetçiye acırsın, hayduta acırsın... Ondan sonra toplum bozular. Toplumun düzeni bozular, kötüler hâkim olur, cesaret alır. İyiler mağdur olur. Toplum yıkılır gider. Haksız kimse lehine şefaatte, aracılıkta, ricacılıkta bulunulmayacak.

İkincisi; herhangi bir müslümana bilmediği bir konuda şiddetle gazap etmeyecek. Çünkü aslında o müslüman o suça sahip değil ama bu yanlış biliyor. Uzaktan yanlış biliyor, yanılabilir. Pek çok kimse kendi fikirlerini doğru sanır, ama yanılabilir. Yanıldığını çok geç anlar.

Bazen hâkimler yanılıyor, adlî hata deniliyor. Ama adam idam edilmiş oluyor, iş işten geçmiş oluyor, hiç bir suçu olmadığı anlaşılıyor. Bazen gazeteler birilerini suçluyorlar, suçluyor, suçluyorlar, suçluyorlar... Halkın nazarında batırıyorlar, çıkarıyorlar. Ondan sonra o işi onun yapmadığı, başkasının yaptığı anlaşılıyor. Yüzleri kızarmıyor bile o suçlayanların... İşte onların cezalarının ne olduğunu burada görüyoruz.

Üçüncüsü de; bir kimseyi lekelemek, onun aleyhine sözler yaymak... Bu da dünyada onu lekelemek için, kadrini tenzil etmek, indirmek için, itibarını kırmak için yapılıyor aleyhine ama aslında öyle bir suçlu durum, haksız vasıf onda yok...

“O zaman Allah-u Teâlâ Hazretleri onu cehenneme yaklaştırır, yaklaştırır. ‘Söylediğim şeyler onda yok!’ deyinceye kadar, nedâmet duyup vazgeçinceye kadar cehenneme yaklaştırır.” diye bildiriyor Peygamber Efendimiz SAS.

Bunlar önemli şeyler. Yâni, bir müslümana haksız suçlamada bulunmak, bir müslümanın şanını, namusunu, itibarını lekeleyecek lâflar yaymak, bir suçluyu da korumağa kalkışmak; bunlar kötü şeyler...

Bakın İslâm ne kadar asil, ne kadar hukuka saygılı, ne kadar toplum lehine düşünüyor. Hukuk hatalarını, hukuktaki hastalıkları ne kadar güzel tesbit etmiş...

Peygamber SAS Efendimiz, asırlar önce, çok yüzyıllar önce yaşamış olmasına rağmen, ne kadar yüksek fikirler öğretmiş, ne güzel terbiye etmiş...

Peygamberliğini ne güzel yapmış, vazifesini ne güzel îfâ eylemiş... Ümmet-i Muhammed’i haklara riayet eden, ne kadar olgun insanlar olarak yetiştirmiş.

d.Allah Yolunda Cihad

Diğer hadis-i şerif. Bu da uzunca bir hadis-i şerif. Yine aynı minval üzere aynı şekilde başlıyor:²

² *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.1312, no:43434; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.X, s.434, no:9979.

أَيُّمَا مُسْلِمٍ رَمَى بِسَهْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَلَغَ مُخْطِئًا
 أَوْ مُصِيبًا فَلَهُ مِنَ الْأَجْرِ كَرَقَبَةٍ أَعْتَقَهَا مِنْ وُلْدِ
 إِسْمَاعِيلَ وَأَيُّمَا رَجُلٍ شَابَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَهُوَ لَهُ
 نُورٌ وَأَيُّمَا رَجُلٍ أَعْتَقَ رَجُلًا مُسْلِمًا فَكُلُّ عَضْوٍ مِنْ
 الْمُعْتَقِ بِعَضْوٍ مِنَ الْمُعْتَقِ فِدَاءٌ لَهُ مِنَ النَّارِ وَ
 أَيُّمَا رَجُلٍ قَامَ وَهُوَ يُرِيدُ الصَّلَاةَ فَأَفْضَى الْوَضُوءَ
 إِلَى أَمَا كِنِهِ سَلِمَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ وَخَطِيئَةٍ هِيَ لَهُ فَإِنْ
 قَامَ إِلَى الصَّلَاةِ رَفَعَهُ اللَّهُ بِهَا دَرَجَةً وَإِنْ رَقَدَ رَقَدَ

سَالِمًا

(طب. عن عمرو بن عبسة)

RE. 182/2 (Eyyümâ müslimin ramâ bi-sehmin
 fî sebîli'llâh, febeleğâ muhtıen ev musîben,
 felehû mine'l-ecri kerakabetin a'tekahâ
 min vüldi ismâîl. Ve eyyümâ racülin şâbe fî
 sebîli'llâhi fehüve lehû nûrun. Ve eyyümâ
 racülin a'taka racülen müslimen, feküllü udvin
 mine'l-mu'taki, bi-udvin mine'l-mu'tıkı fidâen
 lehû mine'n-nâr. Ve eyyümâ raculin kâme
 ve hüve yürîdü's-salâte, feefda'l-vudûe ilâ
 emâkinihî, selime min külli zenbin ve hatîetin
 hiye lehû; fein kâme ile's-salâti, refeahu'llâhu
 bihâ dereceten; ve in rakade, rakade sâlimâ.)

Bu da müjdeli... Hadis-i şerifteki sayılan hususlar müjdeli, sevindirici; çünkü onları yapmaya çalışıyoruz. Ümitlendirici cümleler. Buyuruyor ki Peygamber SAS Efendimiz:

(Eyyümâ müslimin ramâ bi-sehmin fî sebîli'llâh)
“Herhangi bir müslüman ki, Allah yolunda bir ok attıysa; *(febeleğâ muhtien ev musîben)* ya hedefine isabet etmedi, kaydı, ya da isabet etti. İster isabet etsin, isterse etmesin. *(Felehû mine'l-ecri kerakabetin a'tekahâ min vüldi ismâil)* O bir ok için, İsmâil AS'ın mübarek, asil evlâtlarından birisi esir düşmüş de, onu esaretten kurtarıp azad etmiş gibi bir sevap verir Allah.”

Yâni, savaşta bir ok, isterse isabet etmesin; ille karşı tarafa isabet edip öldürme şartı da istenmiyor. İsbet etse de, etmese de bu sevabı alır.

(Min vüldi ismâil), “İsmâil AS'ın evlâdı” demek. Bu *(min veledi ismâil)* de okunabilir. İsmâil AS, Arapların en şerefli ataları, ailesi. Onun evlâdından olunca, ailenin şerefine göre köleyi azad etmek için, esiri kurtarmak için, fidye vermek için miktar tabii çoğalır. Yâni, en kıymetli esirler demek istiyor.

Demek ki, Allah yolunda savaşmak, silah atmak önemli... “—E hocam, şimdi ok kullanmıyoruz?..”

Evet, doğru. Şimdi ok kullanmıyoruz, kurşun kullanıyoruz, mermi kullanıyoruz, top kullanıyoruz, füze kullanıyoruz. Yine onları

kullananlar, –Allahu a’lem– o sevapları alırlar. Çünkü durum aynı.

(Ve eyyümâ racülin şâbe fî sebîli’llâh, fehüve lehû nûrun) “Herhangi bir müslüman ki Allah yolunda saç sakalı ağardı. Yâni bir müslüman, Allah yolunda saç sakalı ağarmış da ihtiyarlamışsa, ömrü Allah yolunda geçmişse; *(fehüve lehû nûrun)* bu ihtiyarlığı onun için makbul bir nurdur. O nurlu bir kimsedir, nûrâni bir kimsedir, Allah’ın sevgili, mübarek bir kuludur.”

(Ve eyyümâ racülin a’taka racülen müslimen) “Herhangi bir kimse ki, müslüman bir köleyi azad etti ise, *(feküllü udvin mine’l- mu’teki bi-udvin mine’l-mu’tiki)* azad edilen kölenin her bir uzvu mukabilinde, *(fidâun lehû mine’n-nâr)* azad eden kimsenin o uzvu, cehennemden azad olur. Onun yerine fidye yerine geçer. Bu kölenin her uzvuna karşılık, köleyi azad eden kimsenin her uzvu cehennemden fidye ile kurtulmuş olur. Yâni, köle azad eden kimse cehenneme girmez.”

(Ve eyyümâ raculin kâme ve hüve yürîdü’s-salâh) “Herhangi bir adam ki, namaz kılmak niyet ederek, arzu ederek kalktıysa; *(feefda’l-vadûa ilâ emâkinihî)* ve abdest suyunu abdest azalarına döktü ve güzelce her tarafını, yüzünü, ellerini, ayaklarını yıkadıysa; başına, boynuna meshettiysen; *(selime min külli zenbin ve hatietin hiye lehû)* işlemiş olduğu, kendisinin hatası olan her hatadan, her günahattan selâmet bulur, işlediği günahlardan kurtulur. *(Fein*

kàme ile's-salâh) Bir de, bu abdest almanın arkasından namaza kalkarsa; (*refeahu'llâhu bihâ dereceten*) namaz kıldı diye, Allah onu derece itibariyle yükseltir.”

Zaten abdest aldı, günahları affoldu. Günahları affolunca ne kalıyor?.. Derece yükselmesi. Namaz kılınca da derecesi yükselir.

(*Ve in rakade*) *Rakade*, uyumak demek.

وَهُمْ رُقُودٌ

(الكهف: ١٨)

(*Ve hüm rukùd*) [Onlar uyuyorlardı.] (Kehf, 18/18) diye Kehf Sûresi'nde de geçiyor. *Râkîd* uyku uyuyan demek, *rukùd* onun çoğulu oluyor.

“Eğer yatağa yatıp uyursa, (*rakade sâlimen*) her türlü gûnahtan salim olarak, kurtulmuş olarak, tertemiz olarak uyur.”

Ne kadar güzel! Allah bizi, evlâtlarımızı, eşlerimizi, sevdiklerimizi ibadetlerinde dâim eylesin... Namazlı, niyazlı, abdestli, oruçlu, böyle iyi kullar eylesin...

Tabii cihad çok önemli. İslâm'da saçın sakalın ağarması çok güzel... Bu saç ve sakal ağarınca, bazıları sakalını bıyığını boyar. Bazıları da;

“—Ay, bu ihtiyarlık alâmeti!.. Ben gencim daha, bu nereden çıktı?” diye beyaz kıllarını kopartırlar.

Halbuki hadis-i şerifte:³

أَيُّمَا رَجُلٍ نَتَفَ شَعْرَةً بَيْضَاءَ مُتَعَمِّدًا صَارَتْ
رُمْحًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُطَعَنُ بِهِ

(الديلمى عن أنس)

RE. 182/7 (*Eyyümâ racülin netefe şa'raten beydâen müteammiden*) [Herhangi bir kimse ki, ihtiyarlığını saklamak için beyaz kıllarını yolarsa; (*sàret rümhan yevme'l-kıyâmeti yut'anü bihî*) bu kıllar kıyamet gününde süngü olur ve ona batırılır.] diye bildiriliyor. Yâni, kıllarını koparmayacak.

Bazı insanları görüyoruz, bazı geçmiş ihvanımızı, amcaları hatırlıyoruz; bembeyaz sakallı, ibrişim gibi. Hocamız da çok imrenirdi, böyle bazı tertemiz, sakalı ağarmış kimseleri görünce... Hakîkaten güzel oluyor.

İşte bu, böyle İslâm'da yaşaya yaşaya, İslâmî ibadetleri yapa yapa tamâmen nûrânîleşmek... Allah hepimize onu nasib etsin...

e.Yöneticinin Yumuşak Davranması

Üçüncü hadis-i şerif:⁴

³ *Kenzü'l-Ummâl*, c.VI, s.986, no:17280; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.2055, no:3054;

Câmiü'l-Ehâdîs, c.X, s.423, no:9950.

⁴ Lafız farkıyla: Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.241, no:383; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.I, s.166, no:271; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.100, no:5410; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.X, s.438, no:9988.

أَيُّمًا وَالِ وَلِيَّ فُلَانٍ وَرَفَقَ رَفَقَ اللَّهُ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
(ابن أبي الدنيا فى ذم الغضب عن عائشة)

RE. 182/5 (*Eyyümâ vâlin veliye felâne ve rafeka, rafeka'llàhu bihî yevme'l-kiyâmeh.*)

Hazret-i Aişe-i Sıddîka Vâlidemiz'den. Bu hadis-i şerifi o nakletmiş. Peygamber SAS Efendimiz'den işitmiş, bize bildirmiş, rivayet eylemiş:

(*Eyyümâ vâlin*) “Herhangi bir vali ki, (*veliye*) valilik yaptı, bir işin başına geldi...” Burada *vâli*, ille vilayetin başına geçen kimse demek değildir Arapça'da. Yâni, ilçenin başına da geçse, herhangi bir idarenin başına da geçse ona *vâli* derler. Yâni *veliyy-i emr*, işi yüklenmiş kişî mânâsına Arapça'da bu.

“Herhangi bir görevli; resmî, idârî görevli bir görevi yüklendi...” Ya komutan oldu, ya vali oldu, ya kaymakam oldu, ya genel müdür oldu, ya şu oldu, ya bu oldu diyelim. Hepsine şâmindir bu. Yoksa ille bir eyalet olacak, vilayet olacak, onun başında vali olacak; belediye başkanı olursa olmaz gibi bir şey yok yâni. Bütün başkanlar, yöneticiler bu kelimenin altına geliyor, giriyor. Bu kelime onların hepsini kapsıyor, ifade ediyor.

“Bir kişi böyle bir görevle görevlenmiş ise...” (*Felâne*) Buradaki *fe* kelimenin aslından değil. *Lâne*, *leyyin* olmak, yâni yumuşak davranmak demektir: “Bu yönetici, idareci, başkan yumuşak davranıyorsa; (*ve rafeka*) ve rıfk ile muamele ediyorsa... Tatlı davranıyor, yumuşak davranıyor, muhataplarını hoş

tutarak davranıyor, yönetimini güzel yapıyor. (*Rafeka'llàhu bihî yevme'l- kıyameti*) Allah-u Teâlâ Hazretleri de kıyamet gününde ona rıfk ile, yumuşaklıkla, tatlılıkla muamele eder. Yâni onu mükâfatlandırır ve taltif eder.”

Allah-u Teâlâ Hazretleri eğer idareciysek, bize böyle rıfk ile, sevgi ile, halkı severek ona hizmet etmeyi, görevi öyle yapmayı nasib etsin... Bütün İslâm ülkelerine de, böyle hayırlı idareciler ihsân eylesin...

Allah hepinizden razı olsun...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû, aziz ve sevgili izleyiciler ve dinleyiciler!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

07. 07. 2000 - AVUSTRALYA

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

